

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200987
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5721200987.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom v právnej veci manžela - navrhovateľa: C.. P. E., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom G.. E. XXX/XX, V., zastúpený AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom Škultétyho 472/10, Martin, IČO: 36 868 108 a manželky: C.. R. E., rodená U., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom G.. E. XXX/X, V., v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu: P. E., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, na čas po rozvode, takto

r o z h o d o l :

Manželstvo C.. P. E., nar. XX.XX.XXXX a C.. R. E., rod. U., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX pred Matričným úradom X., zapísané v knihe manželstiev pod zväzkom X, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo XX r o z v á d z a .

Maloletý P. s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

Obaja rodičia b u d ú o p r á v n e n í maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka j e p o v i n n á platiť pre maloletého P. výživné vo výške XXX € mesačne splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu manželstva.

Matka j e o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým:

- každý párný týždeň v kalendárnom roku v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod., v sobotu od 09.00 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 17.00 hod.

- každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v pondelok a v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v piatok od 16.00 hod. do 19.30 hod.

Matka si maloletého prevezme od otca v mieste jeho bydliska, kde ho aj otcovi po ukončení styku vráti. Otec j e p o v i n n ý maloleté dieťa na styk s matkou riadne a včas pripraviť a odovzdať matke. Uznesenie Okresného súdu Martin č.k. 9P/70/2021-29, právoplatné dňa 09.06.2021 z r u š u j e .

Uznesenie Okresného súdu Martin č.k. 9P/49/2021 zo dňa 06.09.2021 o nariadení výchovného opatrenia z r u š u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa XX.XX.XXXX podal manžel - navrhovateľ osobne na tunajší súd návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému na čas po rozvode, ktorým žiadal, aby súd manželstvo rozviedol a maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti otca s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Manžel rovnako žiadal, aby bola matka zviazaná povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške XXX,- Eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Styk matky s maloletým dieťaťom žiadal manžel neupravovať.

Svoj návrh manžel odôvodnil skutočnosťou, že manželstvo bolo uzatvorené dňa XX.XX.XXXX vo X.. Z manželstva podchádzajú dve deti, plnoletý syn L. E., narodený XX.XX.XXXX a maloleté dieťa P. E., narodené XX.XX.XXXX. Rozhodnutie manžela podať návrh na rozvod manželstva je riadne premyslené, k rozhodnutiu dospel manžel po dôslednom uvážení všetkých okolností a dôsledkov z neho vyplývajúcich. Doposiaľ bol presvedčený, že manželstvo stojí na pevných základoch a s manželkou si rozumejú a vzájomne sa dopĺňajú, spoločne vychovávajú synov. Svoje pracovné povinnosti si po vzájomnej dohode s manželkou prispôboval tomu, aby sa ekonomicky zabezpečili, mali slušný životný štandard. Manželka bola tá, ktorá sa venovala deťom, manžel celý čas cestoval a hoci to bolo únavné a náročné, radosť z toho, že sa presťahovali do domu bola neskutočná a predstavovala aspoň pre manžela ostrov kludu a pohody. Okrem presťahovania do domu si manželia nadobudli aj jednoizbový byt a nemuseli mať obavy o existenciu. Manžel si uvedomoval, že dlho nevydrží stále cestovať a tešil sa, že postupne bude zostávať pracovať len na veciach v okolí Martina, aby si boli blízko, aj keď by menej zarobil. Touto predstavou manžel žil a bol dlhodobo ubezpečený manželkou, že sú to spoločné veci. Preto opustenie domácnosti manželkou, ktorá si našla nového partnera bol pre manžela šokom, ktorý skončil totálnym kolapsom. Manžel bol napriek nevere manželky pripravený fungovať ďalej, ale situácia sa nezlepšila. Manžel čakal, že dôjde k zmene, s odstupom času už tomu nedáva šancu, manželka nechce riešiť veci v prospech manželstva. Plnoletý L. je študent F. Y. X. U. X. P. a maloletý P. chodí na K. na V.. Spolu bývali v rodinnom dome na V. a po odchode manželky zabezpečoval manžel všetky veci sám. Manželka sa sporadicky na základe vlastného uváženia sem tam v dome objaví, sem tam uprace, operie. Manžel očakával, že rešpektujúc vôľu synov uzatvoria rodičovskú dohodu. Starší syn chce zostať v dome a manžel nechce, aby sa synovia odlučovali, aj keď mladší potrebuje určite viac dennodenný kontakt s mamou. Manžel mu v stretávaní brániť nebude. Manžel uviedol, že s manželkou sú si natoľko odcudzení, že ich manželstvo neplní a ani v budúcnosti nemôže plniť svoj spoločenský účel a funkciu tak, ako predpokladá Zákon o rodine, na základe čoho nie je žiadna nádej na obnovenie manželstva.

2. Dňa XX.XX.XXXX podala manželka na tunajší súd vyjadrenie k návrhu manžela na rozvod manželstva.

Manželka vo svojom vyjadrení uviedla, že s manželom navštevovali manželskú poradňu, ale svojim konaním sa jej manžel ešte viac vzdŕaľoval, celkový rodinný život stagnoval. Manželstvo chce manželka ukončiť pre jeho nefunkčnosť, odcudzenie sa, rozdielne vierovyznanie a odlišné názory. Udržovať ho v rámci normy nemá zmysel práve s ohľadom na ich deti, preto si myslí, že súd by mal manželstvo rozviesť. Manželka súhlasí s tým, čo uviedol manžel v návrhu, že mladší syn potrebuje dennodenný kontakt s matkou, ale keďže sa s manželom nedalo na styku dohodnúť, bola manželka nútená do času pojednávania k rozvodu požiadať o neodkladné opatrenie. Ako aj v návrhu na rozvod manželstva, tak aj vo vyjadrení k neodkladnému opatreniu manžel uvádza, že na súde bude predložená k starostlivosti o mladšieho syna manželská dohoda, pričom manžel sa nepokúsil o predloženie jej návrhu. Predošlé návrhy zo strany manželky boli pre manžela neakceptovateľné. Starostlivosť o maloleté dieťa prebieha v zmysle nariadeného NO, pričom čím dlhšie sa manželka so synom nevidí, tým je jeho výchova ťažšie zvládnuteľná. Tým, že manželka chodí za maloletým dieťaťom do ich domu, kde má zázemie a v jeho okolí kamarátov, ukončenie spolužitia s manželom, jej odchod zo spoločnej domácnosti a veci s tým súvisiace znáša lepšie. Manželka si v rámci možnosti plní povinnosti nielen vo vzťahu k výchove detí, ale aj chodu domácnosti a snaží sa upratať, navariť a robiť všetko tak, aby domácnosť fungovala. Závisí len od manžela, či bude mať snahu nájsť také riešenie, ktoré by v prvom rade bolo v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa a ich ako rodičov. Manželka si vie predstaviť v čase, kedy bude maloleté dieťa v jej starostlivosti prespávať v rodinnom dome a postupne syna privykať na jeho pobyt v byte. Manželka preto navrhovala zveriť maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že výživné na maloleté dieťa súd nebude určovať. Manželkin čistý mesačný príjem je cca XXX,- Eur, jej náklady sú bývanie XXX,- Eur, pohonné hmoty XXX,- Eur, poisťky XX,- Eur, starostlivosť o zdravie XX,- Eur, strava XXX,- Eur a z toho manželke ostáva XX,- Eur na to, aby si ich užila pri prípadných výletoch a iného času tráveného s deťmi a to formou zabezpečenia stravy, ako aj iných hmotných potrieb oboch detí.

3. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX boli prítomní všetci účastníci konania, a teda manžel, zástupca manžela, manželka a kolízny opatrovník.

4. Súd vykonal dokazovanie

- výsluchom manžela, manželky, zástupcu manžela a kolízneho opatrovníka,
- sobášnym listom
- rodnými listami detí, z čoho L. E. je plnoleté dieťa
- potvrdením bývalého zamestnávateľa otca o príjme
- potvrdením zamestnávateľa matky o príjme
- úradným záznamom spísaným dňa XX.XX.XXXX na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Martin a dňa XX.XX.XXXX
- správou H. O. U. U. F. X. zo dňa XX.XX.XXXX o zdravotnom stave otca
- správou ÚP,SVaR Martin, referát poradenskopsychologických služieb zo dňa XX.XX.XXXX
- úradným záznamom spísaným na ÚP,SVaR Martin dňa XX.XX.XXXX
- uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/70/2021-29 zo dňa 19.05.2021, právoplatný dňa 09.06.2021, vykonateľný dňa 24.05.2021

a zistil tento skutkový stav:

5. Manželia uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX vo X., je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu X., zväzok X, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XX. Z manželstva pochádzajú dve deti: plnoletý L. E., nar. XX.XX.XXXX a maloletý P. E., nar. XX.XX.XXXX.

6. Na pojednávaniach konaných na tunajšom súde bola zistená tá skutočnosť, že otec aj matka, resp. manželia s rozvodom nemajú problém, obaja s ním súhlasia, nevidia možnosť na obnovenie manželského spolužitia, a teda obaja žiadajú, aby manželstvo bolo rozvedené. Pokiaľ sa týka úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, rodičia sa na tejto úprave dohodnúť nevedeli. Manžel žiadal zveriť maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti a manželka do svojej osobnej starostlivosti. Čo sa týka výšky výživného na maloleté dieťa vo výške XXX,- Eur mesačne, s takto stanovenou výškou výživného však matka aj otec súhlasili.

7. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/70/2021-29 zo dňa 19.05.2021, právoplatný dňa 09.06.2021, vykonateľný dňa 24.05.2021 bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti otca s tým, že matka bola oprávnená stretávať sa s maloletým dieťaťom každý páry týždeň v utorok a štvrtok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod., v každý nepárny týždeň v pondelok, stredu a piatok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod., a každý páry víkend v sobotu od 9:00 hod. do 19:00 hod. a v nedeľu od 9:00 hod. do 17:00 hod. kedy si ho prevezme od otca v mieste jeho bydliska a po ukončení styku ho otcovi v mieste jeho bydliska odovzdá, pričom otec bol zaviazaný povinnosťou maloleté dieťa na stretnutie s matkou pripraviť.

8. Manželka pracuje v F. D. Š. Y., K. X, U. - P.. Jej priemerný čistý mesačný príjem bol za obdobie od XX/XXXX Y. XX/XXXX vo výške XXX,XX Eur. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX manželka uviedla, že jej čistý mesačný príjem sa pohybuje do XXXX,- Eur, pokiaľ obsahuje aj nejaké odmeny a nadčasy.

9. Manžel pracoval od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX v spoločnosti Y., F. F..E..D., V. N. XXX, Ž., pričom jeho čistý mesačný príjem bol cca XXXX,- Eur. Pracovný pomer bol ukončený dohodou na žiadosť manžela. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX manžel uviedol, že aktuálne je samostatne zárobkovo činná osoba, jeho príjem je okolo X XXX,- Eur mesačne. Samozrejme závisí to od množstva práce v daný mesiac, ktorý má.

10. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že manželka býva v byte v U. O. L.. Manželka v podstate ustúpila v komplikovanej situácii, ktorú zažívali na V., odišla aj keď trpela, na druhej strane manželka chcela aj vyskúšať, či budú vedieť fungovať aj v dvoch domácnostiach, vedieť sa podeliť aj o starostlivosť a výchovu o maloleté dieťa. Manželka nechcela, aby dieťa zažívalo napätú situáciu na V.. Komunikácia s manželom je zlá, mali aj poradenstvo u psychológa približne pól roka. Manželia majú odlišnú predstavu o úprave rodičovských práv a povinností. Manžel uviedol, že bude trvať na podanom návrhu na rozvod manželstva a zverení maloletého dieťaťa do jeho

osobnej starostlivosti. Manžel vychádza aj z toho čo mu povedalo maloleté dieťa, a teda, že chce zostať s ním na V., stretávanie upraviť s matkou, pričom matka bude prispievať na výživu XXX,- Eur mesačne.

11. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že maloleté dieťa na pohovore uviedlo, že rodičia sa stále hádajú. Maloleté dieťa chce ostať u otca na V. v jeho starostlivosti. S maminou by sa chcel stretávať, ale tak keď sa dohodnú, nechce to mať pevne stanovené. Maloleté dieťa tiež uviedlo, že ocino povedal, že ho k mame zavezie, tiež uviedlo, že v meste bývať nechce, mesto nenávidí. Najlepšie sa cíti na V., trávi tam čas s kamarátmi. Takú citovú väzbu má k otcovi, mamina je hysterická. Na L. v meste nemá vôbec kamošov. Byt je tam jednoizbový, spáva tam s maminou. Takže chce zostať v otcovej starostlivosti, s maminou sa chce stretávať, keď on bude chcieť.

12. Súd sa rovnako oboznámil so správou H. O. U. U.. F.O. X. K. Y. XX.XX.XXXX o zdravotnom stave otca.

13. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, referát poradenskopsychologických služieb zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že Okresný súd Martin v konaní 9P/49/2021 uznesením zo dňa 06.09.2021 nariadil výchovné opatrenie, povinnosť maloletému dieťaťu a jeho rodičom podrobiť sa odpornému poradenstvu na obdobie do XX.XX.XXXX. Spolupráca menovaných v danom čase na RPPS prebiehala na podnet kolíznej opatrovníčky, plynule pokračovala aj po septembrovom súdnom konaní, jej ukončenie bolo predĺžené do I.E. XXXX vzhľadom na epidemiologickú situáciu, počas ktorej boli jednotliví členovia rodiny opakovane pozitívni na C19 alebo v povinnej karanténe. Do spolupráce boli oslovení všetci členovia rodiny, vrátane plnoletého L.. Konzultácie mali individuálny, párový aj rodinný charakter. Realizovali sa osobne, telefonicky, ale aj prostredníctvom e-mailov. K samotnému stretnutiu matky a maloletého dieťaťa došlo v celkovom počte 3x. Rozhovormi a psychologickým vyšetrením bolo zistené, maloleté dieťa zaujalo voči matke odmietavý postoj zvlášť, keď ju posudzoval v roli manželky svojho otca. V jeho vyjadreniach bolo evidentné, že disponuje rozsiahlym množstvom konkrétnych informácií, ktoré sa týkajú výlučne manželských záležitostí, príčin rozvodu, súdnych aj majetkovoprávných záležitostí. Tie ovplyvňujú jeho emocionálne prežívanie a vedomé rozhodnutia ohľadom matky. Od začiatku poradenského procesu malo maloleté dieťa odmietavé stanovisko voči zvereniu do matkinej starostlivosti, do striedavej osobnej starostlivosti alebo akejkoľvek formy styku s ňou. Maloleté dieťa matku vinilo z rozpadu rodiny a manželstva. Jeho práním bolo byť zverený do výlučnej osobnej starostlivosti otca, s minimálnou alebo žiadnou možnosťou kontaktu s matkou. Matka na RPPS spolupracovala, aktívne sa zapájala do poradenského procesu, komunikovala o podstatných skutočnostiach a potrebách otvoreným spôsobom. Otec mal na párovom sedení tendencie zaujímať skôr neutrálne stanovisko, k preberaným témam buď nevedel alebo nechcel zaujať postoj. Vo svojich vyjadreniach bol značne rezervovaný a opatrný. Priestor, ktorý bol otcovi opakovane ponúkaný, nevyužil naplno z obavy zo zneužitia informácií druhou stranou. Komunikácia a spolupráca medzi rodičmi nebola postačujúca. Vykazovala znaky absencie rodičovskej podpory roli matky v povedomí maloletého dieťaťa. Charakter vzťahových väzieb medzi rodičmi tak ovplyvňoval správanie a postoj maloletého dieťaťa voči matke. Osobný kontakt maloletého dieťaťa a matky bez prítomnosti otca na RPPS a v súkromí mal ambivalentný prejav. V domácom prostredí maloletého dieťaťa v prítomnosti otca dochádzalo podľa vyjadrení matky k otvorenému, odmietavému a neúctivému správaniu sa syna voči nej. Na RPPS prebehlo prvé stretnutie v pokojnej a priateľskej atmosfére, v ktorej maloleté dieťa s matkou bez problémov komunikovalo, spolupracovalo, bolo uvoľnené, veselé, sedelo v matkinej bezprostrednej blízkosti, prijímalo jej telesný kontakt a prejavy lásky. Všetky pozitívne vyslovené spomienky a zážitky z minulosti matkou pripúšťalo, rovnako si na ne maloleté dieťa spomínalo. Atmosféra zo stretnutia následne mala mať aj priaznivý dopad aj na vývoj udalostí v nasledujúcich dňoch. Ďalšie spoločné stretnutie umožnilo maloletému dieťaťu uvoľnenie od negatívnych emócií, vnútorných konfliktov a stresových stavov, ktoré maloleté dieťa v rozvodovej situácii rodičov prežíva. Tretieho stretnutia matky s maloletým dieťaťom sa zúčastnil aj starší brat, ktorý vyjadril záujem o stretávanie sa s maloletým dieťaťom, čomu sa maloleté dieťa nebránilo. Vzájomne hľadali možnosti ako, kde a kedy sa stretnúť. V minulosti mali bratia blízke vzťahy. Aj napriek vekovému rozdielu a povahovej odlišnosti sa vzájomne dopĺňali boli si nápomocní vo viacerých oblastiach života. Počas stretnutia plného spomienok a rozhovorov na obdobia spoločného rodinného života, na výchovu a starostlivosť zo strany matky, matka uviedla, že správanie maloletého dieťaťa jej pripomínalo jeho obvyklé správanie z minulosti. Nevykazovalo známky odmietania, rebelie, hysterie ani vzdoru. Situácia mimo stretnutí na RPPS však nemala priaznivý progres. Matka počas trvania poradenského procesu uvádzala, že nedochádzalo k úspešnej realizácii styku, ktorý bol upravený uznesením o neodkladnom opatrení. K styku, na ktorý

pravidelne prichádzala buď vôbec nedochádzalo, pretože maloleté dieťa o stretnutie neprejavilo záujem, alebo dochádzalo s veľkým časových oneskorením. Matka viackrát zaznamenala, že v čase, kedy mala byť so svojim synom, ten trávil čas buď sám, u susedov, s kamarátmi alebo spoločne s otcom aktivitami mimo rodinný dom na V.. K poskytnutiu náhradných termínov stretnutí matke otcom podľa slov matky nemalo dochádzať. Rodičia sa nedokázali zhodnúť na spôsobe, akým by sa mal styk po rozvode realizovať. Matka počas celého poradenského procesu vyjadrovala záujem o pravidelný kontakt s maloletým dieťaťom. V nevyhnutnom prípade aj v jeho domácom prostredí bez prítomnosti otca. Matka popisovala vnímané zmenené správanie syna voči nej, jeho odmietavý postoj a zároveň vyjadrovala pranie udržiavať a posilňovať vzťah so synom, aby nedošlo k úplnej izolácii, k odcudzeniu a porušeniu ich vzájomných vzťahov. Otec zastával názor, že syna do styku s matkou netreba nútiť, že by bolo vhodné rešpektovať jeho odmietavý postoj voči matke najmä s ohľadom na individualitu jeho osobnosti. Preferoval skôr nenásilný režim, s perspektívou postupného rozšírenia styku. Vyjadril obavu, že v prípade určenia styku matky so synom by u maloletého dieťaťa mohlo dôjsť k rôznym maladaptívnym prejavom v jeho správaní, napríklad k útekom z domu, k zhoršeniu prospechu, správania alebo k zmenám nálad. U maloletého dieťaťa nebola zaznamenaná jednoznačná antipatia a hostilita voči matke. Z rozhovorov synov bolo zistené, že v predrozvodovom období matka poskytovala svojim deťom optimálnu výchovu a starostlivosť založenú na prejavoch lásky, pomoci, porozumenia, záujmu. Existujúce vzťahové zoskupenie syna s otcom, tendencie otca bezvýhradne prihladať a schvaľovať odmietavý postoj syna voči matke, nekritické posilňovanie individuality, názorov, hodnôt, postojov a samotného rozhodovania maloletého dieťaťa o vylúčení matky z jeho života môže predstavovať zdroj možnej traumatizácie maloletého dieťaťa v danom vývinovom období s presahom do budúcnosti. Pre efektívne zvládanie vývinového obdobia puberty a špecifickosti osobnosti maloletého dieťaťa je preto rovnako tak dôležitá aj prítomnosť matkinej výchovy a starostlivosti tak, ako to bolo v minulosti. Vylúčenie matky zo života syna obmedzením alebo zamedzením styku tak, ako zo odznieva vo vyjadrení maloletého dieťaťa je nekonštruktívne a nie je v prospech maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa pre plnohodnotný celkový rozvoj osobnosti potrebuje mať zachovaný pravidelný kontakt s matkou, nezávisle od vzťahovej dynamiky medzi manželmi v rozvodovej situácii.

14. Z úradného záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že maloleté dieťa by chcelo ostať v otcovej starostlivosti a s mamou sa stretávať každý druhý deň. Maloleté dieťa bolo u matky v meste, v byte viackrát. Nevie si predstaviť sriedavú starostlivosť. U matky je spoločná izba s bratom. S rodičmi o tom ako to bude fungovať do budúcnosti nerozprávajú. Obaja rodičia osobne aj písomne úradu oznámili, že stretávanie matky s maloletým dieťaťom sa realizuje v zmysle súdnej úpravy, problémy v stretávaní matky s maloletým synom sa po konaní prípadovej konferencie výrazne eliminovali.

15. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX zástupkyňa manžela uviedla, že v otázke manželstva - rozvodu to bolo jednoznačne súhlasné stanovisko aj na strane žalobcu, aj na strane žalovanej, alebo teda manželky aj manžela. Čo sa týka zverenia dieťaťa navrhla, aby bola schválená rodičovská dohoda ak bude akceptovaná zo strany matky. Ak nebude akceptovaná, tak jednoducho vo vzťahu direktívneho rozhodnutia súdu, aby maloletý P. bol zverený do osobnej starostlivosti otca na čas po rozvode, aby zostalo teda právo obidvoch rodičov zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok. Rovnako uviedla, že s otcom akceptujú stav, ktorý teda matka navrhla, čo sa týka platenia bežného výživného na čas po rozvode vo výške XXX eur mesačne vždy do 12-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode a čo sa týka styku, aj keď návrh bol neupravovať, ale bolo tu aj prejavené, že otec je toto ochotný akceptovať, aby sme teda zostali, že jeden víkend je teda už na zväžení matky, či si povie párnny, alebo nepárnny, aby tam to časové obdobie bolo teda dlhšie a teda kvalita toho styku, čo sa týka cez víkend samozrejme je daná trošku inak. Zatiaľ zástupkyňa otca navrhovala neupravovať styk s prespatím. Zástupkyňa v každom prípade apelovala na to, že treba tieto veci vo vzťahu dieťaťa maloletého nejakým spôsobom preberať, uvedomovať si dôležitosť obidvoch rodičov a samozrejme potom vychádzame z toho, že teda ten druhý týždeň, kedy sa nebude jednáť o víkendové stretávanie sa s maminou, tak aby tam teda bol aj ten priestor, že cez týždeň sa stretnú. Otec sa toto zaväzuje rešpektovať samozrejme s tým, že treba zobrať v úvahu, dieťa má krúžky, je tu daný priestor a ako aj sama povedala, mamine nič nebráni, môže sa s dieťaťom stretávať vo význame, že zavolá mu, dohodnem sa, rešpektujem, navarím a hovorím, možno situácia o pol roka bude úplne iná. Samozrejme rešpektovala, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

16. Manželka na pojednávaní uviedla, že čo sa týka zverenia syna, bude sa odvolávať, dieťaťa sa nevzdá, pretože jej dobrá vôľa bola prejavená v dobrom záujme syna, bola zneužitá. S výškou výživného vo výške XXX eur súhlasila. Pokiaľ sa týka rozvodu, s tým tiež súhlasila. Rovnako uviedla, že vplyv otca je tak markantný, že v tejto situácii sa veci javia tak ako sa javia.

17. Kolízny opatrovník uviedol, že sa pridrižiava písomných správ, či už z rozhovorov opakovaných s maloletým dieťaťom, alebo vykonaného poradenstva na referáte poradenskopsychologických služieb. Maloletý sa dlhšie obdobie teda vyjadruje, že by chcel byť výhradne v starostlivosti otca, takže v súčasnej situácii, kedy aj dva dni teda dozadu sa maloletý vyjadril, že chce byť v starostlivosti otca, odporučil zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca, upraviť stretávanie matky s dieťaťom a výživné ponechal na zváženie súdu, aj keď teda už v určitom zmysle padla aj dohoda, čo sa týka výživného

18. O rozvode manželstva účastníkov súd rozhodol podľa cit. ust. § 23 ods. 1 a 2 s prihliadnutím na § 1 odsek 2 a § 22 zák. o rodine č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „Zákon o rodine“).

19. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine; súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

20. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine; súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

21. Podľa § 1 ods. 2 Zákona o rodine; účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

22. Podľa § 22 Zákona o rodine; k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

23. Podľa § 100 ods. 1 CMP; s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

24. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

25. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

26. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine; v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

27. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine; ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine; súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine; plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

30. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine; obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

31. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine; pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

32. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine; výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

33. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine; pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

34. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine; výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

35. Podľa § 52 CMP; žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Súd na základe uvedených skutočností manželstvo rozvedol, pretože medzi manželmi sú vážne vzťahové problémy, ktoré nie je možné prekonať. Vzťahy medzi manželmi natoľko ochladli, že v súčasnosti už nemožno hovoriť o obnovení manželského spolužitia. Manželstvo má byť harmonické a trvalé životné spoločenstvo (§ 1 ods. 2 Zákona o rodine), čo za daných okolností vôbec manželstvo nespĺňa, pričom nie je možné ktoréhokoľvek z manželov nútiť zotrvať v manželskom zväzku. Obaja manželia uviedli, že súhlasia s rozvodom manželstva. Na základe zistených a uvedených skutočností súd dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

37. Na základe vyššie uvedených skutočností súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca. Je nepochybné, že obaja rodičia maloletého dieťaťa sú spôsobilí maloleté dieťa vychovávať a zabezpečovať jeho starostlivosť, na ktorú majú obaja rodičia vytvorené vhodné podmienky. Rovnako má súd preukázané, že obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca súd prihliadal na názor maloletého dieťaťa, a to vzhľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť, kedy maloleté dieťa vedelo k danej veci vyjadriť svoj názor. Maloletého dieťaťa počas celého konania prejavovalo záujem o zverenie do osobnej starostlivosti otca, pričom v súčasnom období je možno konštatovať, že práve otec je preferenčným rodičom maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa naďalej býva s otcom v rodinnom dome v obci V., kde má priateľov, rovnako tam navštevuje aj školské zariadenie, čo rovnako prispelo k jeho vôli zotrvať práve v otcovej starostlivosti, nakoľko matka zmenila bydlisko, presťahovala sa do vzdialenejšieho mesta, kde maloleté dieťa nikoho nepozná. Striedavú formu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa súd v súčasnosti nepovažoval za vhodnú a v záujme maloletého dieťaťa. Výrazným faktorom pri rozhodovaní o striedavej osobnej starostlivosti je vzájomný vzťah a vzájomná komunikácia medzi rodičmi. Pri striedavej osobnej starostlivosti je dôležité, aby rodičia komunikovali o všetkých záležitostiach týkajúcich sa maloletého dieťaťa. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi rodičmi existuje komunikačná bariéra a sú prítomné konflikty, ktoré nepochybne vplývajú aj na zdravý vývoj dieťaťa. Vzhľadom na tieto skutočnosti, súd rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca.

38. Súd rovnako upravil styk matky s maloletým dieťaťom, nakoľko je právom dieťaťa, aby malo zachovaný vzťah k obom rodičom. Súd konštatuje, že maloleté dieťa malo na začiatku konania odmietavý postoj k matke, odmietalo akúkoľvek formu stretávania sa s ňou, pričom v priebehu konania maloleté dieťa tento svoj postoj zmenilo. Zo spisového materiálu má súd preukázané, že maloleté dieťa je v súčasnosti v pravidelnom osobnom kontakte s matkou. Súd teda upravil styk matky s maloletým dieťaťom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom práve touto formou sa matka môže podieľať na výchove maloletého dieťaťa a rovnako tak prehľbovať citový vzťah medzi ňou a maloletým dieťaťom. Rovnako tak je však dôležité aby otec, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, styk matky s maloletým dieťaťom umožnil a vytvoril na realizáciu tohto styku pre

matku a maloleté dieťa priestor. Aj po tom, ako sa medzi manželmi manželstvo rozpadne, deti majú naďalej prirodzený biologický vzťah k svojim rodičom, ktorý je potrebné prehľbovať a ten rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobne starostlivosti by mal vytvoriť priestor pre vplyv druhého rodiča na výchovu dieťaťa.

39. Výživné súd určil matke vo výške XXX,- Eur mesačne na maloleté dieťa. S takto určenou výškou výživného súhlasila matka aj otec maloletého dieťaťa, teda je zrejmé, že výška výživného na maloleté dieťa nebola medzi účastníkmi konania sporná. Vzhľadom na tieto skutočnosti má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach matky platiť takto určené výživné na maloleté dieťa, pričom takto určená výška výživného zodpovedá záujmom maloletého dieťaťa.

40. Súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením č.k. 9P/70/2021-29, právoplatné dňa 09.06.2021 a výchovné opatrenie nariadené uznesením sp.zn. 9P/49/2021 zo dňa 06.09.2021.

41. Na záver súd dodáva, že v kontexte celej právne úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je možno pri zmene pomerov na strane rodičov a detí, zmeniť dohodu rodičov alebo rozhodnutie súdu o výkone rodičovských práv a povinností.

42. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich CMP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.